

**Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
Кафедра загальної та клінічної психології**

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи

«_____» _____ 20__ р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Експериментальна психологія»
О 16**

галузь знань 05 – соціальні та поведінкові науки
напрямок підготовки 053 «психологія»

м. Івано-Франківськ
– 2017 рік

Робоча програма із Клінічної психології для студентів за напрямом підготовки 053 «психологія», 2017 р.

Розробник: Гасюк Мирослава Богданівна, доцент кафедри загальної та клінічної психології, кандидат психологічних наук, доцент.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри загальної та клінічної психології.

Протокол від “29” серпня 2017 р. № 1

Завідувач кафедри загальної та клінічної психології _____ (Москалець В.П.)
“29” серпня 2017 р.

Схвалено методичною комісією філософського факультету. Протокол від

“ _____ ” _____ 2017 р. № _____

Голова _____ (Пятківський Р.О.)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
	Галузь знань <u>05 соціально-політичні науки</u> (шифр і назва) Напрямок підготовки 053 (шифр і назва)	Нормативна	
	Спеціальність (професійне спрямування): <u>Психологія</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів 4		3-й	3-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин 162		5-й	5-й
	Освітньо-кваліфікаційний рівень: «Бакалавр»	Лекції	
		30 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		30 год.	4 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		120 год.	90 год.
		Індивідуальні завдання: год.	
		Вид контролю:	
		2-й курс – залік 3-й курс - іспит	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 1/2

для заочної форми навчання – 1/4

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Курс "Експериментальна психологія" є важливою складовою підготовки професійних психологів.

Метою викладання дисципліни є формування цілісного уявлення про теорію психологічного експерименту, що базується на загальнонауковій теорії експерименту і включає в себе відомості про способи планування, проведення та обробки даних. А також **метою** вивчення курсу є: ознайомити студентів з проблемами і нормативами експериментального методу в психологічному дослідженні; розглянути процедуру та організацію психологічного експерименту.

Цей курс покликаний допомогти формуванню у студентів цілісного уявлення про специфіку наукового пізнання психічної реальності.

Завдання курсу: формування уявлень про теоретичному та емпіричному знанні в психології і специфіці психологічного експерименту; формування знань в області організації і проведення емпіричних досліджень; формування культури планування та проведення психологічного експерименту.

Даний навчальний курс – це система лекційних, практичних занять, самостійної роботи студентів (СРС), консультацій, заліку, вихідного інформаційного забезпечення, яка побудова на основі таких принципів:

- 1) достовірності інформації;
- 2) системності викладу матеріалу, який призначений для використання в дослідницькій діяльності;
- 3) встановлення міждисциплінарних зв'язків;
- 4) планомірної взаємодії суб'єктів дослідницького процесу

Попередні умови – попередні компетенції, якими мають володіти студенти на початку засвоєння навчального курсу:

- 1) знання основ загальної вікової та соціальної психології;
- 2) знання базового змісту психологічних дисциплін та їх вихідного тематичного інформаційного забезпечення, передбаченого для вивчення у навчальних планах (ОКР "Бакалавр").

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

Знати

1. Основи методології науки. Поняття наукового дослідження, Знати його принципи і структуру.
2. Методи досліджень у психології.
3. Психологію психологічного експерименту.
4. Процедуру і основні характеристики психологічного експерименту.
5. Основні способи планування досліджень.
6. Способи психологічного вимірювання, елементи теорій психологічних вимірювань.

7. Способи інтерпретації і представлення результатів дослідження.

Вміти

1. Визначати можливість здійснення експериментального дослідження.
2. Формулювати експериментальну гіпотезу.
3. Обирати комплекс методів необхідних для здійснення дослідження.
4. Уміти діяти в умовах експерименту та розуміти мотиви та особливості діяльності досліджуваних.
5. Планувати експеримент.
6. Здійснювати обробку експериментальних даних.
7. Інтерпретувати результати та якісно представляти результати досліджень

В цілому студенти повинні: засвоїти методику здійснення науково-психологічних досліджень з урахуванням усіх загально наукових та специфічно психологічних вимог. Планувати експеримент згідно об'єктивних характеристик дослідження, як то умов експерименту, наявних експериментальних змінних, характеристик вибірки та методів обробки даних тощо.

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Експериментальна психологія. Психологія експерименту. Основні компоненти експерименту досліджень у психології.

Тема 1. Експериментальна психологія та її місце у системі психологічних дисциплін. Історія становлення експериментальної психології. Наукове мислення у психології. Поняття істинної науки та псевдонауки. Задачі досліджень у психології.

Тема 2. Методологія наукового дослідження. Види психологічних досліджень. Теорія та її структура. Наукова проблема та етапи її породження, наукова гіпотеза види наукових гіпотез. Наукове мислення у психології.

Тема 3 Емпіричні методи в психології. Класифікація методів експериментальних досліджень. Не експериментальні психологічні методи (спостереження, бесіда, проєктивні методи досліджень, тощо)

Тема 4 Експериментальне спілкування. Особливості роботи з дітьми. Ефекти спілкування. Методи контролю ефектів спілкування.

Тема 5 Експериментатор: його особистість і діяльність. Типові помилки експериментатора. Міра впливу особистості дослідника на результат експерименту

Тема 6 Досліджуваний його особистість і діяльність у процесі дослідження. Мотивація участі досліджуваних у експерименті. Використання результатів дослідження.

Тема 7 “Ідеальний” та реальний експеримент. Поняття валідності, види валідності експериментального дослідження. Основні чинники порушення валідності експериментальних досліджень

Тема 8 Організація психологічного дослідження. Етапи психологічного дослідження. Етапи експериментального спілкування. Роль Інструкції.

Тема 9 Етика психологічних досліджень. Особливість роботи з різними категоріями досліджуваних. Етичні норми здійснення досліджень. Етичні норми досліджень з використанням тварин. Фальсифікація даних.

Змістовий модуль 2

Організація експериментальних досліджень у психології

Тема 1. Психологічний експеримент. Компоненти психологічного експерименту. Основні відношення між компонентами експерименту (функціональні, структурні, диференціальні)

Тема 2. Наукова гіпотеза види наукових гіпотез. Нуль гіпотеза.

Тема 3. Експериментальні групи. Види контрольних груп.

Тема 4. Поняття експериментальної вибірки. Способи конструювання експериментальних груп. Стратегії побудови експериментальної вибірки. Репрезентативність вибірки та проблема еквівалентності груп.

Тема 5. Експериментальні змінні. Незалежна та залежна змінні. Додаткова та побічні змінні. Відношення між змінними.

Тема 6. Способи контролю експериментальних змінних. Елімінація. Константність умов. Балансування. Контр балансування. Рандомізація.

Змістовий модуль 3.

Експериментальні плани та представлення результатів дослідження

Тема 1. Загальна характеристика психологічного дослідження Планування експериментальних досліджень. Вимоги до істинних експериментальних досліджень. Плани для однієї незалежної змінної.

Тема 2. Експериментальна та контрольна групи. Види контрольних груп

Тема 3. Планування експериментальних досліджень. Факторні експериментальні плани. Плани для двох незалежних змінних

Тема 4. Планування експериментальних досліджень. Факторні експериментальні плани. Плани для трьох і більше незалежних змінних. Ротаційне планування

Тема 5. Практичне застосування факторних експериментальних планів. Зразки проведення комплексних досліджень

Тема 6. Експериментальні плани з малим N. Особливості побудови таких планів. Причини використання планів з малим N.

Тема 7. Прикладні дослідження. Зв'язок практики на науки. Соціальний проект як прикладне дослідження.

Тема 8. Доекспериментальні плани. Квазіекспериментальні плани і прикладні дослідження. Значення До експериментальних планів у сучасній науці. Побудова Квазіекспериментальних планів, основні джерела артефактів у квазіекспериментальних планах.

Тема 9. Експеримент у соціальній психології. Методи експериментальних досліджень у соціальній психології. Приклади класичних досліджень у соціальній психології.

Тема 10. Кореляційні дослідження у крос культурних та психогенетичних дослідженнях. Особливості планування досліджень у кроскультурній психології. Основні джерела артефактів у кроскультурних дослідженнях. Методи психогенетики, особливості її застосування

Тема 11. Формулювання питань та застосування авторських опитувальників у дослідженнях. Правомірність використання авторських методів. Поняття авторського права. Способи валідації авторських методик.

Тема 12. Інтерпретація результатів експериментальних досліджень. Основні інтерпретаційні методи. Представлення результатів експериментального дослідження. Кваліфікаційні наукові дослідження. Діаграми, гістограми та графіки як наочний спосіб представлення результатів дослідження. Особливості використання ілюстраційного матеріалу у результатах дослідження

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усь ого	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	8	4		12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Експериментальна психологія. Психологія експерименту. Основні компоненти експерименту досліджень у психології.												
Тема 1 Експериментальна психологія та її місце у системі психологічних дисциплін. Історія становлення експериментальної психології. Наукове мислення у психології. Поняття істинної науки та псевдонауки. Задачі досліджень у психології.	6	2	2			2	5					5
Тема 2. Методологія наукового дослідження. Види психологічних досліджень. Теорія та її	6	2	2			2	5,5	0,5				5

структура. Наукова проблема та етапи її породження, Наукове мислення у психології												
Тема 3 Емпіричні методи в психології. Класифікація методів експериментальних досліджень. Не експериментальні психологічні методи	7	2	2			3	5					5
Тема 4 Експериментальне спілкування. Особливості роботи з дітьми. Ефекти спілкування. Методи контролю ефектів спілкування.	7	2	2			3	6		2			4
Тема 5 Експериментатор: його особистість і діяльність. Типові помилки експериментатора. Міра впливу особистості дослідника на результат експерименту	7	2	2			3	4,5	0,5				4
Тема 6 Досліджуваний його особистість і діяльність у процесі дослідження. Мотивація участі досліджуваних у експерименті. Використання результатів дослідження.	7	2	2			3	4,5	0,5				4
Тема 7 “Ідеальний” та реальний експеримент. Поняття валідності, види валідності експериментального дослідження. Основні чинники порушення валідності експериментальних досліджень	6	2	2			2	6		2			4
Тема 8 Організація психологічного дослідження. Етапи психологічного дослідження. Етапи експериментального спілкування. Роль Інструкції.	6	2	2			2	5,5	0,5				5
Тема 9 Етика психологічних	6	2	2			2	4					4

досліджень. Особливість роботи з різними категоріями досліджуваних. Етичні норми здійснення досліджень. Етичні норми досліджень з використанням тварин. Фальсифікація даних.												
Разом за змістовим модулем 1	54	18	18			18	54	6	8			42
Змістовий модуль 2. Організація експериментальних досліджень у психології (3-й курс)												
Тема 1. Психологічний експеримент. Компоненти психологічного експерименту. Основні відношення між компонентами експерименту (функціональні, структурні, диференціальні)	6	2				4	5	1				4
Тема 2. Наукова гіпотеза види наукових гіпотез. Нуль гіпотеза.	8	2	2			4	5	1				4
Тема 3 Експериментальні групи. Види контрольних груп.	6	2				4	5	1				4
Тема 4. Поняття експериментальної вибірки. Способи конструювання експериментальних груп. Стратегії побудови експериментальної вибірки. Репрезентативність вибірки та проблема еквівалентності груп.	8	2	2			4	5	1				4
Тема 5. Експериментальні змінні. Незалежна та залежна змінні. Додаткова та побічні змінні. Відношення між змінними.	6	2				4	5		1			4
Тема 6. Способи контролю експериментальних змінних. Елімінація. Константність умов. Балансування. Контр балансування. Рандомізація.	6	2				4	5		1			4

Разом за змістовим модулем 2	40	12	4			24	30	4	2			24
Усього годин									8	4		
Модуль 3 Планування проведення та обробка психологічних досліджень у психології (3-й курс)												
Тема 1. Загальна характеристика психологічного дослідження Планування експериментальних досліджень. Вимоги до істинних експериментальних досліджень. Плани для однієї незалежної змінної.	8	2	2			4	7	1	1			5

Тема2.Експериментальна та контрольна групи. Види контрольних груп	6	2			4	6	1				5
Тема3 Планування експериментальних досліджень. Факторні експериментальні плани. Плани для двох незалежних змінних.	10	2	2		6	7	1	1			5
Тема4 Планування експериментальних досліджень. Факторні експериментальні плани. Плани для трьох і більше незалежних змінних. Ротаційне планування.	10	2	2		6	6	1				5
Тема5 Практичне застосування факторних експериментальних планів. Зразки проведення комплексних досліджень	10	2	2		6	5					5
Тема6 Експериментальні плани з малим N. Особливості побудови таких планів. Причини використання планів з малим N. Прикладні дослідження. Зв'язок практики на науки..	8	2	2		4	4	1	1			5
Тема7 Доекспериментальні плани. Квазіекспериментальні плани і прикладні дослідження. Значення Доекспериментальних планів у сучасній науці. Побудова Квазіекспериментальних планів, основні джерела артефактів у квазіекспериментальних планах.	8	2	2		4	8	1	1			6
Тема8 Експеримент у соціальній психології. Методи експериментальних досліджень у соціальній психології. Приклади класичних досліджень у соціальній психології.	6	2			4	8		2			6
Тема9 Кореляційні дослідження у кроскультурних та психогенетичних дослідженнях. Особливості планування досліджень у кроскультурній психології. Основні джерела артефактів у кроскультурних дослідженнях. Методи психогенетики, особливості	8	2	2		4	4		2			4

її їх застосування.											
Тема 10 Формулювання питань та застосування авторських опитувальників у дослідженнях. Правомірність використання авторських методів. Поняття авторського права. Способи валідації авторських методик.	6	2			4	4					4
Тема 11 Психологічне вимірювання. Шкали психологічних вимірювань. Вимірювання як самостійний метод та як структурний елемент експерименту. Вибір шкали психологічного вимірювання.	6	2			4	5					5
Тема 12 Представлення результатів експериментального дослідження. Кваліфікаційні наукові дослідження. Діаграми, гістограми та графіки як наочний спосіб представлення результатів дослідження. Особливості використання ілюстраційного матеріалу у результатах дослідження.	4	2			2	5					5
ІНДЗ			-	-	-			-	-	-	
Усього годин											

Примітка Для заочного відділення модуль 1 та модуль 2 читається на другому курсі (4 семестр).

4. Теми семінарських занять

Змістовий модуль 1. Експериментальна психологія. Психологія експерименту. Основні компоненти експерименту досліджень у психології.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Експериментальна психологія та її місце у системі психологічних дисциплін.	2
2	Методологія наукового дослідження. Види психологічних досліджень. Наукове мислення у психології	2
3	Емпіричні методи в психології. Не експериментальні психологічні методи	2
4	Експериментальне спілкування. Особливості роботи з дітьми. Ефекти спілкування.	2
5	Експериментатор: його особистість і діяльність.	2
6	Досліджуваний його особистість і діяльність у процесі дослідження.	2

7	Валідність, види валідності експериментального дослідження.	2
8	Організація психологічного дослідження.	2
9	Етика психологічних досліджень.	2
Всього		18

Змістовий модуль 2 Організація експериментальних досліджень у психології)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Компоненти психологічного експерименту. Основні відношення між компонентами експерименту	2
2	Наукова гіпотеза види наукових гіпотез. Нуль гіпотеза.	2

3	Поняття експериментальної вибірки. Способи конструювання експериментальних груп. Стратегії побудови експериментальної вибірки.	2
4	Експериментальні змінні. Незалежна та залежна змінні. Додаткова та побічні змінні.	2
5	Способи контролю експериментальних змінних.	2

Змістовий модуль 3. Планування проведення та обробка психологічних досліджень у психології

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Планування експериментальних досліджень. Вимоги до істинних експериментальних досліджень. Плани для однієї незалежної змінної. Експериментальна та контрольна групи. Види контрольних груп	1
2	Факторні експериментальні плани. Практичне застосування факторних експериментальних планів.	1
3	Експериментальні плани з малим N. Особливості побудови таких планів. Причини використання планів з малим N.	1
4	Прикладні дослідження. Зв'язок практики на науки. Соціальний проект як прикладне дослідження.	2
5	Доекспериментальні плани. Квазіекспериментальні плани і прикладні дослідження.	1
6	Кореляційні дослідження у крос культурних та психогенетичних дослідженнях.	2
7	Формулювання питань та застосування авторських опитувальників у дослідженнях. Правомірність використання авторських методів. Поняття авторського права. Способи валідації авторських методик.	2
8	Психологічне вимірювання. Шкали психологічних вимірювань.	1
9	Представлення результатів експериментального дослідження. Кваліфікаційні наукові дослідження.	1
Всього		18

1. Теми семінарських занять (заочне відділення)

Модуль 1. Експериментальна психологія. Психологія експерименту. Основні компоненти експерименту досліджень у психології.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Експериментальне спілкування. Особливості роботи з дітьми. Ефекти спілкування.	
ВСЬОГО		2

Модуль2 Організація експериментальних досліджень у психології (3-й курс)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття експериментальної вибірки. Способи конструювання експериментальних груп. Стратегії побудови експериментальної вибірки.	
ВСЬОГО		2

Модуль 3. Планування проведення та обробка психологічних досліджень у психології

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Планування експериментальних досліджень. Вимоги до істинних експериментальних досліджень. Плани для однієї незалежної змінної. Експериментальна та контрольна групи. Види контрольних груп	1
2	Факторні експериментальні плани. Практичне застосування факторних експериментальних планів.	1
3	Експериментальні плани з малим N. Особливості побудови таких планів. Причини використання планів з малим N.	1
4	Прикладні дослідження. Зв'язок практики на науки. Соціальний проект як прикладне дослідження.	2
5	Доекспериментальні плани. Квазіекспериментальні плани і прикладні дослідження.	1
6	Кореляційні дослідження у крос культурних та психогенетичних дослідженнях.	2
ВСЬОГО		8

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин Стаціонар	Кількість Годин Заочне відділення
1	Історія становлення експериментальної психології....	4	2
2	Поняття істинної науки та псевдонауки.	3	5
3	Теорія та її структура.	3	
4	Емпіричні методи в психології. Класифікація методів експериментальних досліджень. Не експериментальні психологічні методи	4	6
5	Ефекти спілкування. Методи діагностики, маркери прояву ефектів спілкування.	4	5
6	Міра впливу особистості дослідника на результат експерименту. Гуру, вчитель, партнер	4	6
7	Мотивація участі досліджуваних у експерименті.	4	5
8	Основні чинники порушення валідності. Прикладний аспект.	4	5
9	Роль Інструкції. Особливості побудови інструкції для різних категорій досліджуваних.	4	4
12	Етика психологічних досліджень. Особливість роботи з різними категоріями досліджуваних. Етичні норми здійснення досліджень. Етичні норми досліджень з використанням тварин. Фальсифікація даних.	4	4
13	. Наукова гіпотеза види наукових гіпотез. Нуль гіпотеза	4	4
14	Експериментальні змінні.	4	5
15	Елімінація. Константність умов. Балансування. Контр балансування. Рандомізація.	4	
16	Плани для однієї незалежної змінної.	3	5
17	Експериментальна та контрольна групи. Види контрольних груп. Прикладний аспект.	4	5
18	Факторні експериментальні плани. Плани для двох незалежних змінних. Прикладний аспект.	4	5
19	. Факторні експериментальні плани. Плани для трьох і більше незалежних змінних. Ротаційне планування Прикладний аспект.	4	5
21	Експериментальні плани з малим N. Прикладний аспект.	4	5
22	Квазіекспериментальні плани і прикладні дослідження. Прикладний аспект.	3	5
23	Експеримент у соціальній психології. Методи експериментальних досліджень у соціальній психології. Приклади класичних досліджень у соціальній психології	4	6
24	Особливості планування досліджень у кроскульту-рній психології	4	6
25	Формулювання питань та застосування авторських опитувальників у дослідженнях. Правомірність використання авторських методів. Поняття авторського права.	4	6
26	Шкали психологічного вимірювання.	8	6
27	Діаграми, гістограми та графіки як наочний спосіб представлення результатів дослідження. Особливості використання ілюстрацій-ного матеріалу у результатах	6	6

	дослідження		
	
	Разом	120	136

9. Індивідуальні завдання

Робота з обдарованими студентами через надання інформаційної підтримки та індивідуальних консультацій за запитом студентів.

Робота зі студентами які не встигають через індивідуальні консультації та контроль про виконану роботу вибірка на основі аналізу успішності за журналом та на основі спостережень.

Допомога з самостійною роботою за запитом студентів.

10. Методи навчання

Лекції практичні, самостійна робота, індивідуальні наукові завдання, індивідуальні консультації, інформаційна підтримка.

11. Методи контролю

Поточне оцінювання, контрольні роботи та підсумковий залік , іспит.

ОІЄНТОВНІ ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ ДО СЕМЕСТРОВОГО ІСПИТУ (ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ)

1. Поняття гіпотези в експериментальній психології. Види гіпотези.
2. Основна гіпотеза, контргіпотеза та третя конкуруюча гіпотеза – особливості виникнення та приклади застосування.
3. Експериментальне спілкування. Особливості спілкування з дітьми.
4. Ефекти спілкування їх вплив на результати експерименту.
5. Способи контролю впливу особистості досліджуваного і ефектів спілкування на результати експерименту.
6. Метод “плацебо всліпу”, “подвійний сліпий дослід”.
7. Застосування методу обману в експериментальному дослідженні.
8. Застосування методу “прихованого” експерименту.
9. Метод незалежного вимірювання залежних параметрів.
10. Методи контролю впливу експериментатора на результат експерименту.
11. Досліджуваний, його діяльність у експерименті.
12. Добровільно залучені, примусово залучені досліджувані.
13. Переваги та недоліки застосування у дослідженні анонімних досліджуваних.
14. Особливості використання результатів психологічних досліджень.
15. Етапи експериментального дослідження.
16. Поняття валідності дослідження. Основні види валідності.
17. Поняття зовнішньої валідності. Основні фактори порушення зовнішньої валідності.
18. Поняття внутрішньої валідності. Основні фактори порушення внутрішньої валідності.
19. Експериментальні змінні.
20. Незалежна змінна та способи її пред’явлення. Якісні та кількісні незалежні змінні. Вимоги до пред’явлення незалежної змінної.
21. Залежна змінна експериментального дослідження. Регістровані параметри поведінки досліджуваних.
22. Додаткові та побічні експериментальні змінні

Приклад для екзамену

Поточне тестування та самостійна робота			Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	50	100
10	20	20		

Приклад за виконання курсового проекту (роботи)

Пояснювальна записка	Ілюстративна частина	Захист роботи	Сума
до _____	до _____	до 10.05.____	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

- 1.Гасюк М.Б. Експериментальна психологія. Психологія експерименту.
- 2.Карпенко З.С Експериментальна психологія: Методичні рекомендації до практичного курсу.- Івано-Франківськ: Плай. – 76 с.
- 3.Гасюк М.Б. Експериментальна психологія (курс лекцій). Психологія експерименту. .- Івано-Франківськ 134 с.
- 4.Гасюк М.Б. Вимоги до курсових робіт з експериментальної психології.

14. Рекомендована література

1. Ананьев Б Г Психология чувственного познания-М: Изд-во АПН РСФСР, 1960 - С 3-64
2. Ананьев Б.Г. О методах современной психологии // Психологические методы: в комплексном лонгитюдном исследовании студентов. Л., 1976.
3. Анастаси А. Психологическое тестирование. Кн. 1, 2. - М., 1982., 2000.
4. Анастаси А, Урбина С Психологическое тестирование - СПб: Питер, 2001 - 688 с
5. Андреева Г М Социальная психология - М: Аспект Пресс 2000 - 375 с
6. Артемьева Е Ю, Мартынов Е М Вероятностные методы в психологии - М: Изд-во МГУ, 1975 - 206 с
7. Атватер И. Я вас слушаю. - М., 1988.
8. Балин В.Д. Теория и методология психологического исследования. Л., 1989.
9. Бардин К.В. Проблема порогов чувствительности и психофизические методы. 1976.
10. Бондарчук О И Экспериментальная психология: Курс лекций - М.: МАУП, 2003 -120 с
11. Боровиков В П, Боровиков И П ЗиаИИБИИса Статистический анализ и обработка данных в среде Шипсиолув-М: Фили и ь, 1997 - 608 с
12. Братко А.А. Моделирование психики. - М., 1969.
13. Бурлачук Л.Ф., Морозов С.М. Словарь-справочник по психодиагностике. - СПб., 1999.
14. Бутенко И.А. Анкетный опрос как общение социолога с респондентами. - М., 1989.
15. Выготский Л С Проблемы развития психики: В 6 т - М: Педагогика, 1983 - Т 3 - 367 с
16. Ганзен В А Системные описания в психологии-Л: Изд-во ЛГУ, 1984
17. Горбатов Д С Практикум по психологическому исследованию: Учеб пособие - Самара: Изд дом "Бахрах-М", 2000 - С 16-51
18. Горбачик А П ОСА пакет программ обработки социологических анкет: Руководство пользователя - К, 1992 - 37 с
19. Горбунова В В Экспериментальная психология в схемах и таблицах Учебное пособие - Житомир, 2005 - 94 с
20. Готтсданкер Р Основы психологического эксперимента - М: Изд-во МГУ, 1982 - 464 с
21. Гудвин Дж Исследование в психологии: методы и планирование - СПб: Питер, 2004 - 558 с
22. Дзуки Э. Введение в методологию социально-психологического исследования Курс лекций - Милан; Новосибирск, 1997 - 54 с
23. Дружинин В И Экспериментальная психология-2-е изд, доп - СПб: Питер, 2000 - 320 с
24. Дружинин, В.Н. Экспериментальная психология: Учебник для вузов / В.Н. Дружинин. - СПб.: Питер, 2012. - 320 с.

25. Естественный эксперимент и его школьное применение / Под ред А Ф Лазурского - Петроград, 1918
26. Ждан А И К исторической реконструкции психологических основ развивающего обучения // Вопросы психологии - 2000 - № 6 - С 76-90
27. Зейгарник Б Ф О эксперименте в школе К Левина - М: 1987
28. Интерпретация и анализ данных в социологических исследованиях / Под ред В Г Андреевкова, Ю Н Толстовой - М: Наука, 1987 -255 с
29. История и некоторые вопросы современного состояния экспериментальных исследований в отечественной психологии: Сб науч Тр / Под ред Е А Будиловой, В А Кольцовой, М В Муленковой - М: ИП РАН 1990 - 294 с
30. Клапаред, Э. Психология ребенка и экспериментальная педагогика: Проблемы и методы. Душевное развитие. Умственное утомление. / Э. Клапаред. - М.: Изд. ЛКИ, 2007. - 168 с.
31. Корнилова Т В Введение в психологический эксперимент - 2-е изд - М: Изд-во МГУ, 2001 - 256 с
32. Корнилова Т В Экспериментальная психология Теория и методы: учебник для вузов - М: Аспект Пресс, 2002 - 381 с
33. Корнилова, Т.В. Экспериментальная психология: Учебник для бакалавров / Т.В. Корнилова. - Люберцы: Юрайт, 2016. - 639 с.
34. Корнилова, Т.В. Экспериментальная психология: Учебник для бакалавров / Т.В. Корнилова. - М.: Юрайт, 2013. - 640 с.
35. Куликов Л В Психологическое исследование - СПб: Наука, 1994
36. Куликов Л.В. Методология и методы психологического исследования. СПб. 1999.
37. Кун Т Структура научных революций - М: Прогресс, 1975
38. Кэмпбелл Д Модели экспериментов в социальной психологии и прикладных исследованиях-СПб: Соц-психол центр, 1996 - 392 с
39. Кэмпбелл Д.Т. Модели экспериментов в социальной психологии и прикладных исследованиях. - М., 1980; СПб., 1996.
40. Лтптл Т Д, Гордеева Г О Метод моделирования с помощью линейных структурных уравнений: применение в контексте анализа кросскультурных данных // Психологический журнал-1997 - № 4-С 96-109
41. Майерс Д Социальная психология - СПб: Питер Ком, 1998 - С 27-63
42. Максименко С Д Основы генетической психологии - М.: НПЦ Перспектива, 1998 - 220 с
43. Максименко С Д Психология в социальной и педагогической практике - К: Наукова думка, 1998
44. Максименко С Д, Носенко Е Л Экспериментальная психология (дидактический тезаурус) Учеб пособие - М.: МАУП, 2002 - 128 с
45. Маркова А К и др Формирование мотивации учения-М: Просвещение, 1990 - С 54-77,106-120
46. Мартин Д Психологические эксперименты - СПб: Еврознак, 2002-480 с
47. Методология и методы социальной психологии / Под ред Е В Шороховой - М: Наука, 1997 - С 5-54

48. Методы исследования в психологии: квазиэксперимент: Учеб пособие для вузов / Под ред Т В Корниловой - М: ФОРУМ; инф-РА-М, 1998 -296 с
49. Никандров В.В. Вербально-коммуникативные методы психологии (беседа и опрос). - СПб. 2001; 2002.
50. Никандров В.В. Метод моделирования в психологии. - СПб., 2003.
51. Никандров В.В. Психологическое исследование и его методическое обеспечение. - СПб., 2003.
52. Никандров В.В., Худяков А.И. Программа учебной дисциплины «Экспериментальная психология» // Программы общепрофессиональных дисциплин / Под общ. ред. Г.В. Суходольского, В.Б. Чеснокова. 2-е изд. СПб. Изд. СПбГУ, 2004. С. 27-35.
53. Никандров В.В. 62 Экспериментальная психология. Учебное пособие. – СПб.: Издательство «Речь», 2003. – 480
54. Наследов А.Д. Математические методы в психологии. - СПб., 2004.
55. Наследов А.Д. Методы обработки многомерных данных в психологии. - СПб., 1999.
56. Небылицын В Д Избранные психологические труды / Под ред Б Ф Ломова - М: Педагогика, 1990 - 408 с
57. Никандров В.В., Новочадов В.В. Метод тестирования в психологии. - СПб., 2002; 2003.
58. Носенко Э. Л Эмоциональное состояние и речь - М.: Вшца школа, 1981 - 194 с
59. Носс, И.Н. экспериментальная психология. учебник и практикум для академического бакалаврата / И.Н. Носс. - Люберцы: Юрайт, 2015. - 321 с.
60. Носс, И.Н. Экспериментальная психология: учебное пособие / И.Н. Носс. - М.: Психотерапия, 2010. - 272 с.
61. Пайне Э., Маслач К Практикум по социальной психологии - СПб: Питер, 2000 - 528 с
62. Пиаже Ж Характер объяснения в психологии и психофизиологическому параллелизм / / Экспериментальная психология / Под ред П Фресса, Ж Пиаже-М: Прогресс, 1966 - С 157-193
63. Поппер К Логика и рост научного знания: Избр работы - М: Наука, 1983 - 605 с
64. Практикум по общей, экспериментальной и прикладной психологии / Под ред А А Крылова, С А Маничев - СПб: Питер, 2000 - 560 с
65. Практикум по общей, экспериментальной и прикладной психологии. Изд. 2-е. /Ред. А.А.Крылов, С.А. Маничев. - СПб., 2000.
66. Проблемы и методы психофизики (Хрестоматия) / Ред. А.Г. Асмолов и М.Б. Михалевская. - М., 1974.
67. Психологическая диагностика / Под ред К М Гуревича, Е М Борисовой - М: УРАО, 2001 - 302 с
68. Сидоренко Е В Методы математической обработки в психологии - СПб: Речь, 2001 - 349 с
69. Тарасов С.Г. Основы применения математических методов в психологии. - СПб., 1999.

70. Фресс П, Пиаже Ж Экспериментальная психология - М: Прогресс, 1966 - 430 с
71. Хикс М Основные принципы планирования эксперимента - М: Мир, 1967 - 406 с
72. Худяков А.И., Зароченцев К.Д. Обобщенный образ как предмет психофизики. - СПб., 2000.
73. Челпанов Г. Введение в экспериментальную психологию. М. 1915; 1918.
74. Шевандрин И И Социальная психология в образовании: Учеб пособие-М 1 Концептуальные и прикладные основы социальной психологии - М: ВЛАДОС, 1995 - С 26-48
75. Шмелев А Г Введение в экспериментальную психосемантики: теоретико-методологические основания и психодиагностические возможности - М: Изд-во МГУ, 1983 - 157 с
76. Шнейдер, Л.Б. Экспериментальная психология / Л.Б. Шнейдер. - М.: Академический проект, 2007. - 300 с. 8. Шнейдер, Л.Б. Экспериментальная психология / Л.Б. Шнейдер. - М.: Академ. Проект, 2007. - 300 с.
77. Экспериментальная психология / Ред-сост С Стивенс - М: Иностранная литература, 1960 - Т 1
78. Экспериментальная психология. / Ред. П. Фресс и Ж. Пиаже. - М., Вып. I-II. 1966; Вып. III. 1973; Вып. IV; 1973; Вып. V. 1975; Вып. VI. 1978.
79. Ядов В А Социологическое исследование: Методология, программы, методы - Самара: Самарский ун-т, 1995 - 331 с

Викладач к. психол.н .доц. Гасюк М.Б.